

A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V W X Y Z

Nr

11879

1. Obiekt

DOM, ul. Kościelna nr 4

2. Czas powstania

ok. 1800 r.

3. Miejscowość

WADOWICE

4. Adres

34-100 Wadowice, ul. Kościelna 4

nr hipoteczny .....

lub. ewid. gruntów ..... pb 22

5. Przynależność administracyjna

województwo małopolskie (do 1999 r.

Wadowice pow. wadowicki  
gmina ..... bielskie)

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna  
przed 1 VI 1975

województwo krakowskie

powiat ..... wadowicki

8. Właściciel i jego adres

Urząd Miasta i Gminy w  
Wadowicach, Plac Jana Pawła II 23

9. Użytkownik i jego adres

Muzeum Historyczne Ziemi Wadowic-  
kiej, związek "Solidarność", Agencja  
"Simograf", Stowarzyszenie "Victoria"

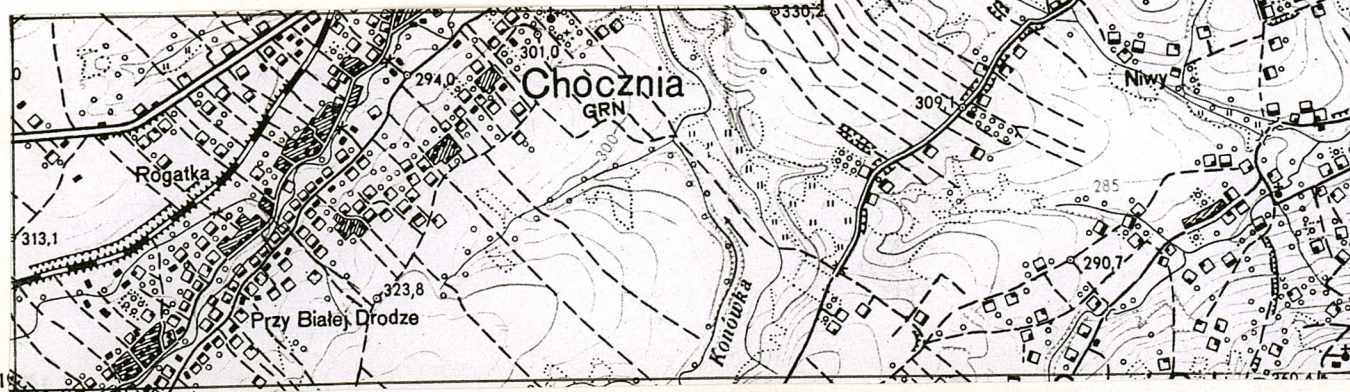
10. Rejestr zabytków

A - 457 07.11.1986 r.

Nr ..... data .....



Widok od zachodu





Budynek klasycystyczny. Zbudowany został około 1800 r. Jest jednym z najstarszych obiektów zabytkowych w Wadowicach. Pod koniec XIX w. dom stanowił własność rodziny Schwartzów, następnie Marii ze Schwartzów Gedlowej, a od 1919 r. dr Jana Moskały. W okresie międzywojennym mieściła się tutaj popularna jadalnia Marii Banasiowej, w której po śmierci matki, Emilii z Kaczorowskich Wojtyłowej, stołował się wraz z ojcem Karol Wojtyła, przyszły papież. Po 1945 r. miało tu swoją siedzibę Towarzystwo Miłośników Ziemi Wadowickiej i Muzeum Historyczne Miasta Wadowice. Obecnie pomieszczenia na parterze użytkowane są przez Związek Zawodowy "Solidarność", agencję poligraficzną "Simograf". Mieści się tu też mieszkanie prywatne. Na piętrze znajduje się Muzeum - Zbiory Historyczne Ziemi Wadowickiej.

Przy budynku znajdują się pozostałości dawnego założenia ogrodowego, które wraz z sąsiednim "Domem Solnym" (ul. Kościelna 6) należała do jednego właściciela (rodziny Gedlów) i otoczone było murem kamiennym.

SYTUACJA. Dom zlokalizowany został po wschodniej stronie ulicy Kościelnej łączącej krótkim odcinkiem ul. Lwowską z terenem dawnego cmentarza przy Bazylice Mniejszej pw. Ofiarowania NMPanny. Naprzeciwko budynku przy ul. Kościelnej 7 usytuowany jest Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II (ob. muzeum). Od północy dom nr 4 sąsiaduje z budynkiem nr 6 (tzw. Domem Solnym). Obydwa obiekty pierwotnie należały do jednego właściciela i od wschodu i południa otoczone były kamiennym murem którego pozostałości zachowały się do dzisiaj. Do budynku nr 4 od południa przylega niewielki ogród ozdobny tzw. skalniak, zapewne pozostałość większego założenia ozdobnego. Teren na którym usytuowany jest dom, jest obszarem o urozmaiconej konfiguracji, opadającym w kierunku wschodnim. Budynek nr 4 zlokalizowany jest tuż przy ciągu ulicy, frontem zwrócony na zachód. Posadowiony na wysokim podpiwniczeniu niwelującym teren.

MATERIAŁ, KONSTRUKCJA, TECHNIKA. Budynek murowany z cegły, potynkowany. Piwnice murowane z cegły i częściowo z kamienia. Sklepienia kolebkowe i o kształcie spłaszczonej kolebki wsparte na gurtach, część sklepień żagielkowych. Na parterze sklepienia żagielkowe (w sieni sklepienie odcinkowe na gurtach). Na piętrze w prawie wszystkich pomieszczeniach sufity. Więźba dachowa drewniana konstrukcji krokwiowo-stolcowej. Dach kryty blachą ocynkowaną. W sieni posadzka z wylewki cementowej. W piwnicach posadzki z płytek ceramicznych. W pomieszczeniach podłogi z desek kładzionych na legarach lub parkiety (na piętrze zachowane oryginalne układane we wzory geometryczne). Przy elewacji tylnej schody murowane, dwubiegowe. Schody na piętro w sieni zabiegowe, drewniane, z profilowanymi balustradami mocowanymi do ścian klatki schodowej. Schody do piwnic jednobiegowe, murowane. Balkony z balustradami z metalowych prętów układanych w geometryczne wzory. Otwory drzwiowe i okienne prostokątne. Słarka drzwiowa i okienna indywidualna. Drzwi jedno i dwuskrzydłowe, płycinowe, mocowane w futrynach skrzynkowych, częściowo zachowane oryginalne z czasu budowy obiektu. Okna podwójne, ościeżnicowe, czteroskrzydłowe, z każdym skrzydłem jednopółowym. Okno na balkonie od frontu typu porte-fenetre, z dwupółowym nadświetłem. Tego samego typu okna na balkonie przy elewacji tylnej, ze skrzydłami i nadświetłami o podziałach wielokwaterowych. Na parterze w ryzalicie od wschodu wąskie okna jednopółowe.

RZUT. Budynek wzniesiony na planie prostokąta, szerokofrontowy, symetryczny, z sienią przechodnią. Na parterze jedno - a na piętrze trzytraktowy (częściowo wprowadzone wtórnie nowe podziały). Od frontu i od tyłu ryzality. Ryzalit frontowy utworzony z przedsionka. W tylnej części traktu wschodniego klatka schodowa prowadząca na piętro. Przy ryzalicie tylnym obszerne schody udostępniające parter w tej części obiektu posadowiony na wysokim podpiwniczeniu niwelującym znaczne nierówności terenu. Pod schodami zejście do piwnic.

BRYŁA. Obiekt o masywnej, prostopadłościennych bryle rozczłonkowany dwoma ryzalitami od frontu i od tyłu. Piętrowy. Podpiwniczony, z obszernymi piwnicami (częściowo podwójnymi) zwłaszcza pod wschodnim traktem. Dach czterospadowy z "wolimi oczami" w połaciach wzdłużnych, niski w proporcji do wysokości ścian.

ELEWACJE. Fasada siedmioosiowa. W osi środkowej ryzalit utworzony z przedsionka, ponad którym balkon z kanelowanymi kolumnami jońskimi, dźwigającymi belkowanie i trójkątny przyczółek. Pomiędzy kolumnami rozpięta jest żelazna balustrada, klasycystyczna. W strefie parteru fasada ozdobiona jest boniowaniem poziomymi rowkami. Górna



|   |                           |   |                              |
|---|---------------------------|---|------------------------------|
| 14. Kubatura  | 15. Powierzchnia użytkowa | 16. Przeznaczenie pierwotne   | 17. Użytkowanie obecne       |
| ok. 2800 m <sup>3</sup>   | ok. 560 m <sup>2</sup>    | budynek mieszkalny  | muzeum, biura,<br>mieszkanie |
| 18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.)   |                           | 19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) |                              |
|   |                           | <p>Obiekt znajduje się w dobrym stanie technicznym.</p>   |                              |
| 20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie   |                           |   |                              |
| <p>Obiekt o dużych walorach architektonicznych, historycznych i krajobrazowych. Budynek należy do najstarszych zabytków architektury w Wadowicach. Użytkowany prawidłowo. Konieczna konserwacja śladów polichromii w sieni.</p> |                           |   |                              |

21. Akta archiwalne i źródła ikonograficzne (rodzaj, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

- Katalog zabytków sztuki w Polsce. T. I. Województwo krakowskie. Oprac. J. Szablowski, Warszawa 1953.
- Wadowickie ślady historii, red. Z. Jurczak, Wadowice 1987.
- W. Zin, A. Kadłuczka, K. Kuśnierz, Wadowice - miasto Jana Pawła II, Kraków 1997.

23. Uwagi różne

24. Opracowanie karty ewidencyjnej

tekst ..... mgr Tadeusz Śledzikowski, VIII, 2001 r.  
imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki ..... j.w.  
imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. .... j.w.  
imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów ..... archiwum autora foto.

**KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO**

25. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

26. Załączniki



|                |                                |  |
|----------------|--------------------------------|--|
| 1. Miejscowość | 2. Obiekt (nazwa jak w karcie) | 3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) |
| Wadowice       | Dom, ul. Kościelna 4           | C.d. punktu 13 + rzut poziomy + fotografie dodatkowe               |



Ryzalit w fasadzie

część fasady potynkowana na gładko. Pomiędzy kondygnacjami poprowadzony jest gładki pas ujęty gzymsami. Fasada zwieńczona jest belkowaniem. Elewacja północna pięcioosiowa, potynkowana na gładko. Pomiędzy kondygnacjami poprowadzony jest gładki pas ujęty gzymsami. Elewacja zwieńczona fragmentem belkowania. Analogiczna elewacja boczna, południowa. Elewacja tylna sześćoosiowa (pierwotnie siedmioosiowa) z wydatnym ryzalitem w trzech osiach środkowych zwieńczonym belkowaniem i trójkątnym przyczółkiem. wejście do sieni w kondygnacji wysokiego parteru poprzedzone dwubiegowymi schodami z obszernym podestem. Pomiędzy kondygnacjami nadwieszony balkon z ażurowaną balustradą z metalowych prętów.

WNETRZE. Zachowane odrestaurowane obszerne piwnice (niektóre podwójne). Na parterze układ przestrzenny nieznacznie zmieniony. Zachowane sklepienia żagielkowe. Zachowana klatka schodowa na piętro i trójtraktowy układ pomieszczeń na piętrze. Na parterze znajduje się mieszkanie, a reszta pomieszczeń użytkowana jest przez różne instytucje (biura). Na piętrze znajdują się sale muzealne.

WYPOSAŻENIE. Na piętrze budynku znajdują się sale ekspozycyjne muzeum Zbiory Historyczne Ziemi Wadowickiej im. Marcina Wadowity. Prezentowane są w nim dwie stałe ekspozycje: "Wadowice Galicyjskie" - wystawa pokazująca miasto w latach 1772-1918 (dokumenty, fotografie, karty pocztowe z widokami miasta) i "Hell's Angel" - ekspozycja Zygmunta Krausa poświęcona pamięci lotników amerykańskich zestrzelonych w 1944 r. w Zygodowicach k. Wadowic. Obok ekspozycji stałych w muzeum urządzane są także ekspozycje czasowe (np. wystawy związane z osobą Papieża Jana Pawła II). W piwnicach kamienicy znajduje się kawiarnia - galeria prowadzona przez stowarzyszenie "Victoria".

INSTALACJE. Budynek posiada instalację elektryczną, wodno-kanalizacyjną.

Wkładkę założył: ..... mgr Tadeusz Śledzikowski, VIII, 2001 r.  
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: ..... archiwum autora foto.

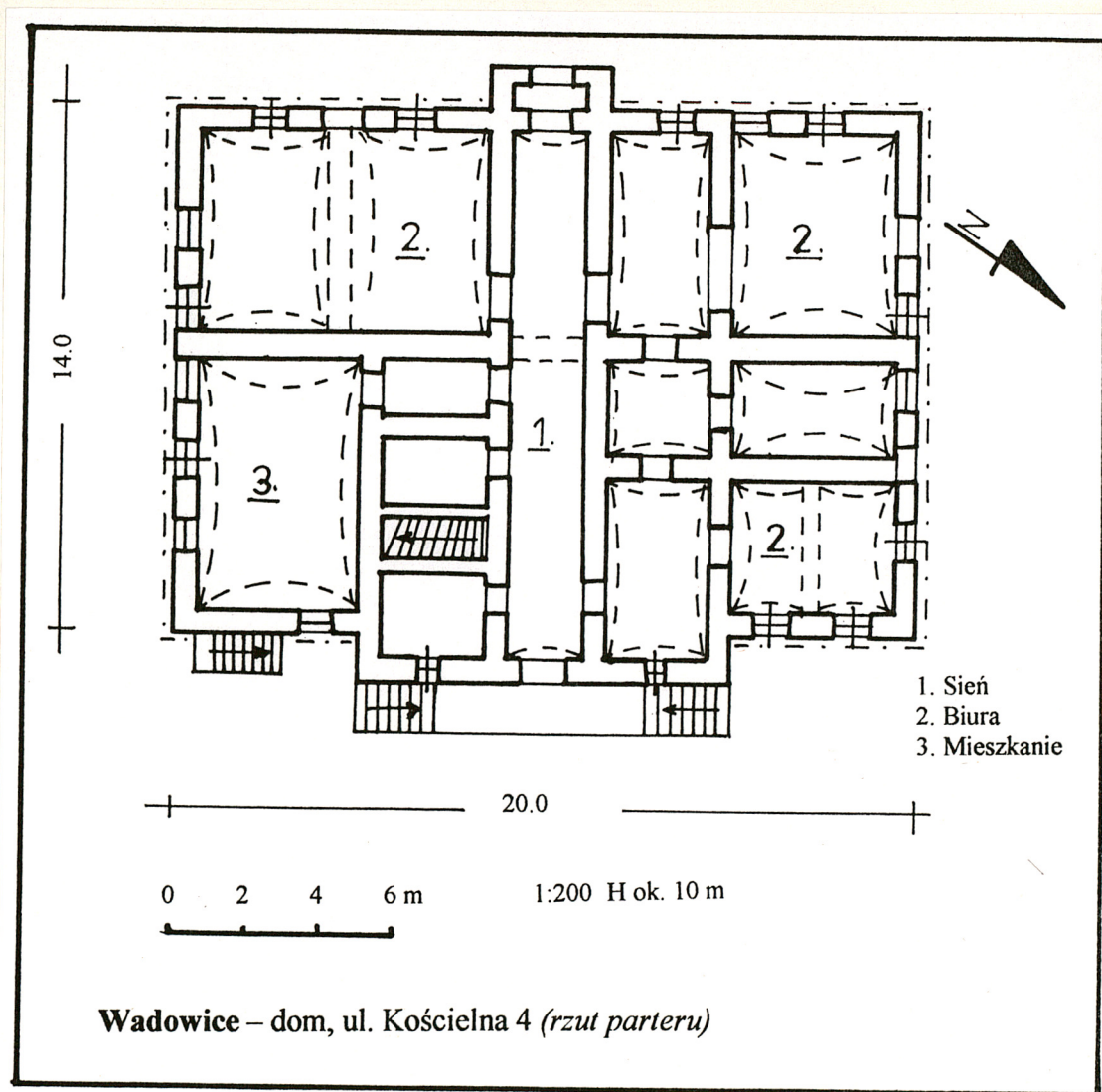




Widok od południowego-zachodu



Widok od północnego-zachodu





|                            |  |  |
|----------------------------|--|--|
| 1. Miejscowość<br>Wadowice | 2. Obiekt ( nazwa jak w karcie )<br>Dom, ul. Kościelna 4 | 3. Zawartość wkładki ( nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego )<br>Fotografie dodatkowe + plan sytuacyjny |
|----------------------------|--|--|



Widok od północnego-zachodu



Sień



Klatka schodowa

mgr Tadeusz Śledzikowski, VIII, 2001 r.

Wkładkę założył: .....  
(imię, nazwisko, data)

archiwum autora foto.

Miejsce przechowywania negatywów: .....

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83



